DOMSTOLENS KENDELSE (Femte Afdeling)
25. januar 2001 *

I sag C-111/99 P,

Lech-Stahlwerke GmbH, Meitingen-Herbertshofen (Tyskland), ved Rechtsanwalt R. Bierwagen,

appellant,

angående appel af dom afsagt den 21. januar 1999 af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans (Femte Udvidede Afdeling) i de forenede sager T-129/95, T-2/96 og T-97/96, Neue Maxhütte Stahlwerke og Lech-Stahlwerke mod Kommissionen (Sml. II, s. 17), hvori der er nedlagt påstand om ophævelse af dommen for så vidt angår appellanten,

de andre parter i appelsagen:

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved V. Kreuschitz og P.F. Nemitz, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt i første instans,

* Processprog: tysk.

støttet af

Forbundsrepublikken Tyskland ved W.-D. Plessing og C.-D. Quassowski, som befuldmægtigede,

Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland,

intervenienter i første instans,

Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH, Sulzbach-Rosenberg (Tyskland),

sagsøger i første instans,

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. La Pergola, og dommerne M. Wathelet, P. Jann (refererende dommer), L. Sevón og C.W.A. Timmermans,

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer
justitssekretær: R. Grass,

efter at have hørt generaladvokaten,

afsagt følgende

Kendelse

1 Ved appelskrift indleveret til Domstolens Justitskontor den 30. marts 1999 har Lech-Stahlwerke GmbH (herefter »LSW«) i medfør af artikel 49 i EKSF-statutten for Domstolen iværksat appel af dom afsagt den 21. januar 1999 af De Europæiske Fællesskabers Ret i Første Instans i de forenede sager T-129/95, T-2/96 og T-97/96, Neue Maxhütte Stahlwerke og Lech-Stahlwerke mod Kommissionen (Sml. II, s. 17, herefter »den appellerede dom«), for så vidt som sagsøgte derved blev frifundet i sag T-129/95 for påstanden om annullation af Kommissionens beslutning 95/422/EKSF af 4. april 1995 om den statsstøtte, som delstaten Bayern agter at yde til EKSF-stålvirksomheden Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH, Sulzbach-Rosenberg, og Lech-Stahlwerke GmbH, Meitingen-Herbertshofen (EFT L 253, s. 22, herefter »den anfægtede beslutning«). Den påtænkte støtte angik en kompensation på 20 mio. DEM, som delstaten Bayern ville yde LSW.

2 I den anfægtede beslutning fastslog Kommissionen, at den påtænkte støtte udgjorde ulovlig statsstøtte efter EKSF-traktatens artikel 4, litra c). Støtten fremgik af to notarialdokumenter, der var underskrevet den 27. januar 1995 af delstaten Bayern og Max Aicher GmbH & Co. KG (herefter »Aicher«), og i henhold til hvilke delstaten Bayern forpligtede sig til dels at overtage en del af de tab, Neue Maxhütte Stahlwerke GmbH (herefter »NMH«) havde haft, på 125,7 mio. DEM og at yde et tilskud på indtil 56 mio. DEM, dels at betale en fuld og endelig kompensation på 20 mio. DEM til LSW.

3 I sag T-129/95 anlagde NMH og LSW sag ved Retten til prøvelse af den anfægtede beslutning. Sag T-2/96 og sag T-97/96, som af Retten blev forenet med sag T-129/95, vedrørte lån, som delstaten Bayern efterfølgende havde ydet NMH, på 49,9 mio. DEM (sag T-2/96) og på 24,1 mio. DEM (sag T-129/95), og som Kommissionen også anså for ulovlig støtte. Disse to sager angår ikke LSW.

4 Det fremgår af den appellerede dom, at de omtvistede udbetalinger fandt sted, da jern- og stålvirksomheden Eisenwerk-Gesellschaft Maximilianshütte (»Maxhütte«) med hjemsted i Bayern nær den tjekkiske grænse var blevet erklæret konkurs, og lukning af virksomheden risikerede at medføre et betydeligt tab af arbejdspladser i dette ugunstigt stillede geografiske område. Delstaten Bayern deltog derfor i en omstrukturering gennem et selskab, NMH, hvori delstaten havde en andel på 45% af selskabskapitalen. LSW ejede 11% af NMH's kapital. LSW's kapital var i den periode, tvisten angår, ejet af delstaten Bayern for 19,73%'s vedkommende og af Aicher for en skiftende, men altid betydelig andels vedkommende. Efter at NMH også havde lidt alvorlige tab, besluttede delstaten Bayern i 1994 at privatisere NMH til fordel for Aicher-koncernen. Den 27. januar 1995 blev der derfor oprettet to notarialdokumenter, hvorved delstaten Bayern til Aicher solgte sin andel i NMH for en symbolsk købesum på 3 DEM og sin andel i LSW for en købesum på 1 DEM, idet kompensationsbeløbene nævnt i nærværende kendelses præmis 2 også blev aftalt i dokumenterne. Delstaten Bayern anmeldte de to kontrakter til Kommissionen, inden den udbetalte beløbene. Kommissionen afslog at godkende kontrakterne i den anfægtede beslutning. Med hensyn til en mere detaljeret gennemgang af sagens faktiske omstændigheder, skal der henvises til præmis 6-26 i den appellerede dom.

5 Den 8. juni 1995 anlagde NMH og LSW sag ved Retten med påstand om annullation af den anfægtede beslutning. Ved kendelse afsagt den 15. januar 1996 af formanden for Første Udvidede Afdeling fik Forbundsrepublikken Tyskland tilladelse til at intervenere til støtte for sagsøgerne. Ved den appellerede dom frifandt Retten sagsøgte både i denne og i de to øvrige sager, som var anlagt af NMH vedrørende lån, delstaten Bayern havde ydet denne, og som var blevet forenet med den første sag.

Den appellerede dom

6 I den appellerede doms præmis 97, 98 og 99 konstaterede Retten indledningsvis, at NMH og LSW er selskaber, der er omfattet af EKSF-ordningen, og at traktatens artikel 4, litra c), med et usædvanligt bredt anvendelsesområde forbyder tilskud og støtte ydet af staterne i hvilken som helst form.

7 I præmis 104-140 undersøgte Retten derefter i forbindelse med det første anbringende, der var fremført af NMH og LSW, om en privat investor af en størrelse, der kan sammenlignes med organer, som forestår forvaltningen af den offentlige sektor, under tilsvarende omstændigheder kunne tænkes at ville have betalt beløb af samme størrelse som dem, der blev indgået aftale om i notarialdokumenterne af 27. januar 1995 (»privat investor-prøven«), men fandt, at det ikke var tilfældet.

8 I forbindelse med det andet anbringende, bl.a. angående den ringe andel af markedet, der var berørt af de sagsøgende virksomheders produktion, fastslog Retten i præmis 146-151, at traktaten ikke indeholder nogen bestemmelse om, at støtte, som kun medfører en ubetydelig fordrejning af konkurrencen, er undtaget fra forbuddet i artikel 4, litra c).

9 Retten tiltrådte heller ikke det tredje anbringende vedrørende væsentlige formelle mangler, nemlig fejlagtig beskrivelse af visse faktiske omstændigheder i den anfægtede beslutning og mangelfuld begrundelse, eller det fjerde anbringende vedrørende tilsidesættelse af retten til kontradiktion.

Appelsagen

10 Den 30. marts 1999 har LSW iværksat nærværende appel af den appellerede dom, i det omfang den vedrører appellanten. Ved processkrift indleveret til Domstolens Justitskontor den 18. juni 1999 har Forbundsrepublikken Tyskland oplyst, at den under appelsagen fortsat ønsker at intervenere til fordel for LSW. NMH blev erklæret konkurs den 6. november 1998 og har ikke iværksat appel.

11 Til støtte for appellen har LSW fremført syv anbringender. Som det første anbringende er det gjort gældende, at Retten ikke foretog en prøvelse af, om den

kompensation, appellanten var blevet tildelt, opfyldte de faktiske og retlige betingelser for at være omfattet af forbuddet i traktatens artikel 4, litra c). Som det andet anbringende gøres det gældende, at den appellerede dom på dette punkt er utilstrækkeligt begrundet. Det tredje anbringende vedrører manglende retlig bedømmelse af de faktiske omstændigheder, der blev fremlagt for Retten i forbindelse med det tredje anbringende, som blev påberåbt ved Retten. Det fjerde anbringende vedrører manglende begrundelse herfor. Som det femte anbringende har LSW anfægtet Rettens retsanvendelse i forbindelse med sammenligningen af delstaten Bayern's handlemåde med en privat investors. Det sjette anbringende vedrører en mangel ved sagsbehandlingen, idet der ikke blev truffet afgørelse vedrørende en anmodning om indsigt i sagsakterne, og det syvende anbringende vedrører tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet.

12 LSW og Forbundsrepublikken Tyskland har nedlagt følgende påstande:

— Den appellerede dom ophæves, i det omfang den vedrører appellanten.

— Domstolen træffer selv afgørelse i sagen og annullerer den anfægtede beslutning, i det omfang denne beslutning vedrører appellanten.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger ved begge instanser.

— Subsidiært, sagen hjemvises til Retten i Første Instans, hvis ikke Domstolen selv træffer afgørelse, og afgørelsen om sagens omkostninger udsættes.

13 Kommissionen har nedlagt påstand om, at Domstolen ved kendelse i medfør af procesreglementets artikel 119

— fastslår, at det er åbenbart, at appellen skal afvises

— subsidiært, fastslår, at det er åbenbart, at appellen skal forkastes

— frifinder sagsøgte, hvis sagen findes at skulle prøves, og

— pålægger appellanten at betale sagens omkostninger.

Domstolens vurdering

14 I medfør af artikel 119 i Domstolens procesreglement kan Domstolen, når det er åbenbart, at appellen skal afvises eller forkastes, når som helst ved begrundet kendelse beslutte at afvise eller forkaste appellen.

Formaliteten

15 Kommissionen har rejst formalitetsindsigelse under henvisning til LSW's manglende søgsmålsinteresse.

16 Ifølge Kommissionen er der efter afsigelsen af Rettens dom indtrådt sådanne omstændigheder, at dommen ikke kan skade LSW, idet NMH er gået konkurs, delstaten Bayerns omstruktureringsplaner endeligt er opgivet, og den appellerede dom har fået retskraft med hensyn til alle de punkter, der vedrører NMH, idet NMH ikke har iværksat appel, med den konsekvens, at tilbagesøgningen af udbetalte beløb er blevet påbegyndt. De økonomiske grunde til — og dermed hjemmelen for delstaten Bayerns udbetaling af 20 mio. DEM til LSW — er faldet bort, eftersom saneringsplanen for NMH, hvori betaling af det pågældende beløb til LSW på betingelse af planens gennemførelse indgik, definitivt er blevet umulig at gennemføre. Under ingen omstændigheder ville delstaten Bayern nu betale LSW et sådant beløb. LSW mangler derfor søgsmålsinteresse i nærværende appelsag.

17 LSW og den tyske regering er af den opfattelse, at Kommissionens formalitetsindsigelse ikke skal tages til følge. De har gjort gældende, at NMH's skæbne er uden betydning for den fordring på 20 mio. DEM, som LSW har over for delstaten Bayern. Der blev indgået aftale om betaling af beløbet i notarialdokument af 27. januar 1995 som en kompensation for faldet i værdien af LSW som følge af LSW's deltagelse i NMH's kapital, men betalingen udgjorde ikke støtte i forbindelse med saneringen af NMH.

18 Der skal henvises til, at Domstolen kan fastslå, at appellen må afvises, når der efter afsigelsen af Rettens dom er indtrådt en sådan omstændighed, at dommen ikke længere kan skade appellanten. Retlig interesse hos appellanten forudsætter,

at resultatet af appellen kan tilføre parten en fordel (jf. dom af 19.10.1995, sag C-19/93 P, Rendo m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 3319, præmis 13).

19 For så vidt angår LSW's interesse i appellen skal det bemærkes, at selv om det forekommer sandsynligt, at delstaten Bayern endeligt har opgivet saneringsplanen for NMH, og at delstaten ikke længere ønsker at betale 20 mio. DEM til LSW, er dette ikke et faktum, der juridisk er bevist og uomtvisteligt. Såfremt LSW skulle få medhold i nærværende appelsag, og den anfægtede beslutning skulle blive annulleret, er det ikke udelukket, at en national retsinstans med kompetence i sagen kunne dømme delstaten Bayern til at betale LSW 20 mio. DEM i henhold til notarialdokumentet af 27. januar 1995.

20 Under disse omstændigheder har Kommissionen ikke bevist, at resultatet af appellen kan tilføre LSW en fordel. Kommissionens formalitetsindsigelse kan derfor ikke tages til følge.

Første og andet anbringende

21 I det første anbringende har LSW hovedsageligt gjort gældende, at Retten i den appellerede dom kun fokuserede på de faktiske omstændigheder vedrørende NMH og undlod at prøve, om udbetalingen af 20 mio. DEM til LSW også opfyldte de faktiske og retlige betingelser for at blive anset for at være statsstøtte i traktatens artikel 4, litra c)'s forstand. De faktiske omstændigheder var ikke de samme for de to sagsøgere i første instans. Navnlig var LSW en sund og rentabel virksomhed, der på ingen måde havde behov for offentlig støtte. Delstaten Bayern havde ganske enkelt betalt LSW for at deltage i foranstaltningerne til redning af Maxhütte, idet delstaten Bayern, da den havde besluttet at skille sig af med de andele, den havde i LSW's kapital, havde lovet LSW en økonomisk kompensation for dens deltagelse, der viste sig ikke at være rentabel. I modsætning til i NMH's

tilfælde var der således ikke tale om støtte som omhandlet i traktatens artikel 4, litra c).

22 Ifølge LSW tog Retten slet ikke stilling til dette, hverken med hensyn til LSW's økonomiske og finansielle situation eller med hensyn til virkningerne af den påtænkte kompensation. Den appellerede dom indeholdt derfor en retlig mangel.

23 Det andet anbringende består derfor i at gøre gældende, at Retten derved tilsidesatte den generelle begrundelsespligt, som påhviler enhver retsinstans.

24 Det må først og fremmest konstateres, at NMH og LSW sammen indgav stævningen i sag T-129/95. Indholdet af stævningen udgør en helhed, som ikke indeholder nogen afvigende argumentation, der særligt kunne vedrøre enten NMH's eller LSW's situation. Det eneste afsnit af stævningen, som udtrykkeligt vedrører LSW, er punkt 94, som har følgende ordlyd: »Kapitaltilførslen til Lech-Stahlwerke udgør — efter de ovenfor anførte kriterier — også en handling, som falder inden for, hvad en entreprenør, der opererer under markedsøkonomiske vilkår, ville have kunnet gøre. Denne konklusion er en nødvendig konsekvens af den forpligtelse, delstaten Bayern i 1987 påtog sig over for det selskab, der skulle genoptage aktiviteterne, [dvs. NMH]«. LSW gjorde ved førsteinstansen således på intet tidspunkt gældende, at dets situation adskilte sig fra NMH's, og gjorde navnlig ikke gældende, i hvilket omfang dette skulle være tilfældet. Tværtimod fremhævede selskabet ligheden i de tos situation.

25 Det fremgår imidlertid af Domstolens praksis, at såfremt en part fik adgang til for første gang for Domstolen at fremføre et anbringende, der ikke var blevet fremført for Retten, ville det være ensbetydende med at give parten adgang til at forelægge Domstolen — der har en begrænset kompetence i appelsager — en mere omfattende tvist end den, der blev forelagt Retten. Under en appel har Domstolen derfor kun kompetence til at tage stilling til Rettens bedømmelse af de

anbringender, der er blevet behandlet for den (jf. bl.a. kendelse af 14.10.1999, sag C-437/98 P, Infrisa mod Kommissionen, Sml. I, s. 7145, præmis 29).

26 Det er i den foreliggende sag ubestridt, at der ikke ved Retten blev fremført det første anbringende dels vedrørende forskelsbehandling af NMH og LSW, dels om, at den betaling, LSW havde modtaget på grund af LSW's særlige situation, ikke udgjorde støtte som omhandlet i EKSF-traktatens artikel 4, litra c). Der er således tale om et nyt anbringende, der først er fremført under appelsagen, hvorfor det er åbenbart, at det skal afvises.

27 Af denne grund skal også det andet anbringende vedrørende tilsidesættelse af begrundelsespligten med hensyn til forskelsbehandlingen af de to sagsøgere i første instans afvises.

Tredje, fjerde og femte anbringende

28 Det tredje anbringende vedrørende »manglende retlig bedømmelse af de faktiske omstændigheder med hensyn til det tredje anbringende«, det fjerde anbringende vedrørende »urigtig faktisk bedømmelse og utilstrækkelig begrundelse« og det femte anbringende vedrørende »urigtig retsanvendelse i forbindelse med sammenligningen med en privat investor« angår i realiteten det samme anbringende, der har to led, og de skal derfor bedømmes samlet.

29 Med det første led har LSW gjort gældende, at Retten ikke, da den undersøgte det tredje anbringende, der blev fremført i første instans, tog hensyn til de eksempler, LSW havde angivet på en række private investorer, der havde udvist en lignende handlemåde som delstaten Bayern's under de i sagen foreliggende omstændighe-

der, og med det andet led, at Rettens vurdering i forbindelse med »privat investor-prøven« blev foretaget på grundlag af urigtige faktiske omstændigheder.

30 Med hensyn til det første led er det sandt, som LSW har hævdet, at Retten i præmis 184 i den appellerede dom vedrørende det tredje anbringende, der blev fremført i første instans, kun foretog en prøvelse heraf med henblik på spørgsmålet om væsentlige formelle mangler.

31 Imidlertid havde Retten — som Kommissionen ganske rigtigt har anført — allerede undersøgt det materielle indhold af anbringendet i forbindelse med det første anbringende, der var fremført for Retten. I dommens præmis 86 omtalte Retten således udtrykkeligt de eksempler, sagsøgerne havde påberåbt sig til støtte for, at en privat investor under tilsvarende omstændigheder som de i sagen foreliggende kunne have reddet NMH i lighed med, hvad delstaten Bayern gjorde, og i præmis 104-129 undersøgte Retten i detaljer kriteriet vedrørende en privat investor på baggrund af sagsøgernes argumenter.

32 Under disse omstændigheder savner det første led af LSW's anbringende om, at Retten begik en fejl i bedømmelsen ved ikke at tage hensyn til de fremførte anbringender, grundlag.

33 Med hensyn til det andet led, nemlig anfægtelsen af den vurdering, Retten foretog i forbindelse med »privat investor-prøven«, har appellanten ikke oplyst, hvorfor Retten skulle have begået en fejl i bedømmelsen, men har kun gengivet de allerede for Retten fremførte anbringender og argumenter. En sådan appel har i realiteten kun til formål at opnå, at de i stævningen for Retten fremsatte påstande pådømmes endnu en gang, hvilket i henhold til artikel 49 i EKSF- og EF-statutten for Domstolen falder uden for dennes kompetence (jf. bl.a. kendelse af 9.7.1998,

sag C-317/97 P, Smanor m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 4269, præmis 21). Det følger heraf, at det er åbenbart, at anbringendets andet led må afvises.

34 Det er derfor åbenbart, at appellantens tredje, fjerde og femte anbringende for en dels vedkommende skal forkastes, og for en dels vedkommende skal afvises.

Sjette anbringende

35 I det sjette anbringende har LSW gjort gældende, at Retten undlod at træffe afgørelse vedrørende en anmodning til Retten om indsigt i alle akter, som af Kommissionen var blevet forelagt for Retten i medfør af artikel 23 i EKSF-statutten for Domstolen.

36 I henhold til statuttens artikel 51 kan appel støttes på, at der er begået rettergangsfejl ved Retten, som krænker appellantens interesser. I den foreliggende sag må det imidlertid konstateres, at appellanten ikke har godtgjort og end ikke anført, i hvilket omfang appellantens ret til kontradiktion er blevet tilsidesat ved, at anmodningen ikke blev efterkommet. Appellanten har heller ikke nøjagtigt anført, at behandlingen af Kommissionens sagsakter — bortset fra de oplysninger, der allerede var til rådighed — ville have påvirket den appellerede dom, eller at det ville have ført til en anden juridisk vurdering af de faktiske og retlige omstændigheder. Da dette ikke er blevet præciseret i appellen, er det ikke blevet godtgjort, at Rettens manglende besvarelse af anmodningen om aktindsigt skulle have haft konsekvenser for LSW's kontradiktionsret eller på anden måde skadet appellantens interesser.

37 Det er derfor åbenbart, at det sjette anbringende må forkastes.

Det syvende anbringende

38 I det syvende anbringende har appellanten gjort gældende, at Retten har foretaget en urigtig retsanvendelse ved ikke at anvende proportionalitetsprincippet, idet den i præmis 146-151 i den appellerede dom har fastslået, at de minimis-reglen (»væsentlighedskriteriet«) ikke finder anvendelse i den foreliggende sag.

39 Ifølge LSW er de minimis-reglen et gældende retsprincip, uanset hvordan den er blevet nedfældet i skreven ret. Det er derfor uden nogen videre betydning, om en sådan regel konkret har fundet udtryk i den skrevne ret afledt af traktaten. Traktaten selv og den afledte ret indeholder andre undtagelser fra det generelle forbud mod støtte, hvilket viser, at de gældende regler om støtte ikke er absolutte. Generelt er det en betingelse for enhver form for initiativ fra Kommissionens side, at initiativet er nødvendigt. EKSF-traktatens artikel 5, stk. 2, tredje led, indeholder også en bestemmelse om, at Kommissionen, med henblik på opretholdelse af normale konkurrencebetingelser, kun skal gribe ind, når omstændighederne kræver det. Retten burde således have taget hensyn til, at LSW kun indtog en særdeles begrænset stilling på markedet, og at den påtænkte udbetaling af kompensation derfor ikke kunne påvirke konkurrencen.

40 Kommissionen har anført, at LSW allerede har fremført den samme argumentation i første instans. Der er således om en ren gentagelse under appelsagen, uden nogen seriøs analyse, af de argumenter, som Retten forkastede dette anbringende på grundlag af.

41 Det bemærkes, at EKSF-traktatens artikel 4, litra c), i modsætning til EF-traktatens artikel 92, stk. 1 (efter ændring nu artikel 87, stk. 1, EF), ikke, for at

støtten kan anses for uforenelig med fællesmarkedet, stiller krav om, at støtten skal fordreje eller true med at fordreje konkurrencen. Som Retten i den appellerede doms præmis 147 med rette fastslog, forbyder den pågældende bestemmelse i EKSF -traktaten enhver form for støtte uden nogen begrænsning, hvorfor bestemmelsen ikke kan indeholde nogen de minimis-regel.

42 Retten foretog derfor en rigtig anvendelse af retsreglen, hvorfor det er åbenbart, at det syvende anbringende skal forkastes.

43 Det følger af ovenstående betragtninger, at det er åbenbart, at de anbringender, LSW har fremført til støtte for appellen, henholdsvis skal afvises og forkastes. Appellen skal derfor forkastes i medfør af procesreglementets artikel 119.

Sagens omkostninger

44 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, som ifølge artikel 118 finder anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at LSW pålægges at betale sagens omkostninger, og da appellanten har tabt sagen, pålægges det denne at betale sagens omkostninger. Eftersom artikel 69, stk. 4, første afsnit, bestemmer, at medlemsstater og institutioner, der er indtrådt i en sag, skal bære deres egne omkostninger, må det besluttes, at Forbundsrepublikken Tyskland skal bære sine egne omkostninger.

Af disse grunde

bestemmer

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

1) Appellen forkastes.

2) Lech-Stahlwerke GmbH betaler sagens omkostninger.

3) Forbundsrepublikken Tyskland bærer sine egne omkostninger.

Således bestemt i Luxembourg den 25. januar 2001.

R. Grass — A. La Pergola

Justitssekretær — Formand for Femte Afdeling